

Sygn. akt IV Pa 33/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SSO Elżbieta Wojtczuk

Sędziowie: SO Jacek Witkowski

SO Katarzyna Antoniak (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marta Żuk

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2016 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o uchylenie kar porządkowych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 17 czerwca 2016r. sygn. akt IV P 410/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od Z. B. na rzecz (...) S.A. w S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję;

III. nakazuje wypłacić z sum Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Siedlcach) na rzecz adwokata M. B. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na rzecz Z. B..

K. A. E. J. W.

Sygn. akt IV Pa 33/16

UZASADNIENIE

Z. B. wystąpił do Sądu Rejonowego w Siedlcach z pozwem przeciwko (...) Spółka Akcyjna w S. o uchylenie kar upomnień za przewinienia z 26 czerwca 2015r. i 12 sierpnia 2015r. W uzasadnieniu pozwu podniósł, iż kary zastosowano bezpodstawnie i nieprawidłowo.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie. Pełnomocnik pozwanego argumentował, iż w zakładzie pracy obowiązuje regulamin ustalający organizację i porządek w procesie pracy oraz

związane z tym prawa i obowiązki pracowników i pracodawcy, a kary upomnienia dotyczyły nieprzestrzegania przez powoda określonych w regulaminie obowiązków.

Wyrokiem z 17 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w pkt I oddalił powództwo, w pkt II odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu, a w pkt III zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. B. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powoda z urzędu.

Rozstrzygnięcie to Sąd wydał w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Powód Z. B. zatrudniony jest w pozwanym zakładzie w oparciu o umowę o pracę od 17 grudnia 2009r., początkowo na czas określony, a poczynając od 1 kwietnia 2012r. na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy jako pomoc introligatora. W zakładzie obowiązuje regulamin pracy. Zgodnie z jego treścią w zakładzie obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu. Palenie dozwolone jest tylko w czasie ustawowych przerw i tylko w miejscach do tego wyznaczonych (§ 4 pkt 3g regulaminu). Nadto zgodnie z §5 pkt 5 ciężkim naruszeniem podstawowych obowiązków pracowniczych w rozumieniu art.52 par. 1 pkt 1 jest nieusprawiedliwione nieprzybycie do pracy, częste spóźnianie się lub samowolne opuszczenie pracy bez usprawiedliwienia.

W dniu 26 czerwca 2016r. powód dwukrotnie bez uprzedzenia opuścił swoje stanowisko pracy i halę produkcyjną w godzinach o 19.55 i o 23.30 i palił papierosy na zewnątrz budynku w miejscu do tego nieprzeznaczonym, tj. poza palarnią. Po raz pierwszy zauważył go kierownik introligatorni (...), który zwrócił mu uwagę i zapytał dlaczego pali, skoro teraz nie ma przerwy. W odpowiedzi powód stwierdził, że pali, bowiem nie jest w stanie się ograniczyć i przez ten zakaz palenia to jego albo kogoś innego może zabrać karetką. Kierownik uprzedził go, że za złamanie zakazu może być ukarany. Jeszcze tego samego wieczoru kierownik został powiadomiony telefonicznie przez brygadzystkę J. S., że powód o godzinie 23.30 ponownie bez zezwolenia opuścił halę i poza wyznaczoną przerwą i palarnią palił papierosy. Na drugi dzień Kierownik W. M. ponownie spytał powoda, dlaczego w dalszym ciągu nie przestrzega regulaminu. Takie rozmowy kierownik przeprowadził z powodem kilkakrotnie, a powód odpowiadał, że jest uzależniony od nikotyny i musi palić. Opisana postawa powoda spowodowała, że o jego zachowaniu został powiadomiony v-ce prezes zarządu T. B., który zaakceptował propozycję kierownika W. M. ukarania powoda karą upomnienia, którą powód odebrał w dniu 30 czerwca 2015r.

W dniu 12 sierpnia 2015r. w czasie przerwy powód w trakcie palenia papierosa odszedł na około 20 metrów od pomieszczenia palarni i rozmawiał przez telefon. Było to w pobliżu drzwi do kompresorni. Wówczas podszedł do niego kierownik W. M. i zapytał, dlaczego pali papierosa, skoro w tym miejscu jest zakaz. Powód odpowiedział, że w trakcie palenia w palarni zadzwonił telefon, a on nie chciał, żeby inni słyszeli jego rozmowę i dlatego odszedł od grupy. Kierownik stwierdził, że powód w dalszym ciągu nie przestrzega przepisów i uprzedził, że będzie za to kara. Tak jak w pierwszym przypadku o powyższym zdarzeniu kierownik introligatorni powiadomił v-ce prezesa zarządu T. B., który zaakceptował udzielenie powodowi kary upomnienia. W obu przypadkach pisma o zastosowaniu wobec powoda kary upomnienia sporządziła fizycznie kadrowa M. T. (1) przy udziale kierownika W. M..

W przedstawionym stanie faktycznym, Sąd I instancji stwierdził, że roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie. Wskazał, że kary upomnienia zostały zastosowane wobec powoda zgodnie z terminem przewidzianym w art.109 kp ,tj. w terminie do 2 tygodni od powzięcia wiadomości o naruszeniu obowiązku pracowniczego i po wysłuchaniu pracownika. Podniósł, że w myśl orzeczenia SN w sprawie PKN 45/98 OSNP 199/8/273 nie narusza art.109§2 kp wysłuchanie pracownika przez inną wyznaczoną do tego osobę niż uprawniony do wymierzenia kary porządkowej.

Sąd Rejonowy wskazał na zeznania świadków M. T. (2) i T. B., z których wynika, że karami porządkowymi związanymi z naruszeniem regulaminu zajmują się kierownicy działów. Stosownie do powyższego skoro kierownik W. M. zawsze pytał powoda, dlaczego nie przestrzega regulaminu i uzyskiwał odpowiedzi Sąd pierwszej instancji stwierdził, że w okolicznościach sprawy został zachowany wymóg wysłuchania pracownika. Ponadto kary upomnienia zostały sporządzone pisemnie i doręczone powodowi z pouczeniem o środkach odwoławczych (art.110 kp), ponadto zawierają niezbędne elementy, takie jak: rodzaj naruszenia obowiązków pracowniczych i datę czynu.

Co do okoliczności, w których doszło do zdarzeń stanowiących podstawę ukarania powoda, Sąd Rejonowy podniósł, że w zakresie zdarzenia z 26 czerwca 2015r. wyjaśnienia powoda w całości korespondują z zeznaniami świadków W. M. i J. S.. W odniesieniu do zdarzenia z 12 sierpnia 2015r. Sąd Rejonowy w całości dał wiarę świadkowi W. M., wskazując że nie miał on powodu do tego, aby kłamać. Wskazał dalej, że nie dał wiary twierdzeniom powoda w części, w której przyznał, że oddalił się z telefonem od pomieszczenia palarni, ale nie palił w tym czasie papierosa. Sąd wskazał, że gdyby tak było, to powód opisałby i zanegował fakty podane w upomnieniu już w sprzeciwie, a tak się nie stało i oba sprzeciwy nie odnoszą się do stanów faktycznych opisanych w pismach o ukaraniu.

Sąd Rejonowy podkreślił, że zgodnie z treścią art.111 kp przy wyznaczaniu kary porządkowej brane są pod uwagę rodzaj naruszenia obowiązków pracowniczych, stopień winy pracownika i jego dotychczasowy stosunek do pracy. Mając zaś na uwadze postępowanie powoda opisane na wstępie uznać należy, że wykazuje on wyjątkowe lekceważenie swoich obowiązków i zarazem przełożonych. Uporczywie dokonuje takich samych przewinień, co stanowi niewątpliwie zły przykład dla pozostałych pracowników. Jego postępowanie cechuje duże nasilenie złej woli i uporu. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Rejonowy na podstawie art.108 §1 pkt 1 kp zastosowanym a contrario powództwo oddalił. Co do kosztów zastępstwa procesowego pozwanego Sąd wskazał, że zgodnie z §12.1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokata oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wynoszą one 120 złotych. Jednakże biorąc pod uwagę sytuację materialną powoda przedstawioną w oświadczeniu majątkowym, w oparciu o art.102 kpc Sąd zwolnił powoda od obowiązku zwrotu tych kosztów pozwanemu.

Od powyższego wyroku apelację, w zakresie pkt I tego orzeczenia, wniósł powód, reprezentowany przez ustanowionego z urzędu pełnomocnika w osobie adwokata. Wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego ,tj. art.109 par.2 kp poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że spełnienie przez pracodawcę obowiązku uprzedniego wysłuchania pracownika przed zastosowaniem kary porządkowej polega na ostrzeganiu pracownika o możliwości zastosowania kary oraz zwracaniu pracownikowi uwagi w przedmiocie nieprzestrzegania regulaminu pracy. Wskazując na powyższe powód wniósł o uchylenie kar porządkowych z 29 czerwca 2015r. oraz 14 sierpnia 2015r. W uzasadnieniu apelacji wywiedziono, że pracodawca zawiadamiając pracownika o zastosowanej karze porządkowej zobowiązany jest do wskazania rodzaju naruszenia obowiązku pracowniczego tak, aby obwiniony, w trakcie wysłuchania miał możliwość ustosunkowania się do stawianych mu konkretnych zarzutów. Z pojęciem tym nie można utożsamiać rozmowy pracownika i przełożonego dotyczącej stosunku podwładnego do obowiązujących w zakładzie pracy zasad i regulacji, czy też zwracania pracownikowi ustnej uwagi przez przełożonych. Instytucja wysłuchania powinna dotyczyć odebrania od pracownika wyjaśnień co do konkretnie sformułowanych zarzutów, skutkujących następnie wymierzeniem kary porządkowej. Przy prawidłowo przeprowadzonej czynności wysłuchania, pracownik powinien mieć możliwość swobodnego wypowiedzenia się w kwestii zarzucanego, skonkretyzowanego przewinienia. Tymczasem powód nie miał możliwości ustosunkowania się do stawianych mu zarzutów, stąd też poczyniona przez Sąd pierwszej instancji wykładania art.109 par.2 kp jest błędna.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

W toku postępowania pozwana zmieniła nazwę na (...) S.A. w S. (odpis z KRS k. 314-320).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako niezasadna podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela całość ustaleń faktycznych i ocenę prawną Sądu Rejonowego przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co powoduje że nie zachodzi konieczność ich przytaczania. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy nie dopuścił się zarzucanego mu w apelacji naruszenia przepisu prawa materialnego, a wydane przez niego rozstrzygnięcie odpowiada prawu.

Odnosząc się do podniesionego zarzutu stwierdzić należy, że nie zasługuje on na uwzględnienie. Sąd Rejonowy dokonał bowiem prawidłowej wykładni art.109 par.2 kp i trafnie zastosował go w niniejszym postępowaniu. Z brzmienia tego przepisu nie wynika, kto, w imieniu pracodawcy, jest osobą uprawnioną do odebrania wysłuchania od pracownika, jak również nie precyzuje on właściwego terminu na dokonanie tej czynności ,tj. nie stanowi – jak to wywodzi apelujący, że wysłuchanie powinno to mieć miejsce tuż przed wręczeniem dokumentu stwierdzającego wymierzenie kary. Z uwagi na to, że ustawodawca - statuując obowiązek wysłuchania pracownika przed wymierzeniem kary porządkowej - nie określił trybu takiego wysłuchania, uzasadnione jest stwierdzenie, że ocena, czy w sprawie doszło do wysłuchania pracownika, zależy od okoliczności konkretnej sprawy. Ocena ta powinna być przy tym dokonana z uwzględnieniem celu wysłuchania ,tj. umożliwienia pracownikowi przedstawienia jego stanowiska co do zaistnienia naruszenia tu: porządku pracy, w tym wskazania motywów określonego zachowania pracownika, co może mieć znaczenie dla pracodawcy przy podejmowaniu decyzji o ukaraniu pracownika. Analizując okoliczności niniejszej sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że w sprawie doszło do wysłuchania powoda przed wymierzeniem mu kar porządkowych. Z bezspornych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji wynika, że bezpośredni przełożony powoda - W. M., w obydwu przypadkach naruszenia przez powoda przepisów porządkowych, w czasie rozmowy przeprowadzanej z powodem wskazywał na naruszenie przez niego porządku pracy w zakresie czasu i miejsca, w których możliwe jest palenie papierosów na terenie zakładu pracy, a ponadto pytał powoda o motywy jego zachowania. Powód był zatem poinformowany o rodzaju naruszeń, których się dopuścił, jak również miał możliwość wypowiedzenia się na temat. Sytuacje te, jak prawidłowo ocenił Sąd Rejonowy, należy uznać za wypełniające obowiązek wysłuchania pracownika przed udzieleniem kary porządkowej.

Reasumując, Sąd Okręgowy stwierdził, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej wykładni normy zawartej w art.109 par.2 kp, wobec czego trafnie zastosował ten przepis. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art.385 kpc apelację powoda oddalił.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym zawarte w pkt II wyroku Sąd Okręgowy oparł – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu – o art.98 par.1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc. Zasądzona od powoda na rzecz pozwanego kwota 120 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego odpowiada treści par.10 ust.1 pkt 1 w zw. z par.9 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 1804).

Podstawę dla rozstrzygnięcia w pkt III wyroku stanowi par.16 ust.1 i ust.3 w zw. z par.15 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015r. poz.1801).